Številka 3 | letnik XXVI | januar 2023 | brezplačnik

Študent

VSE O SPREJEMCIH · VIŠJA URNA POSTAVKA · IZPOVEDI: NAJSLABŠI SLEPI ZMENKI · NASINA SKRITA SPOROČILA NA LUNI

www.student.si
revija.student
revija_student

Univerza v Ljubljani EKONOMSKA FAKULTETA

BenQuick®
·SLADKI GREH·®
Ko ti vse dol pade,
je čas za sladke razvade.
Za užitek med učenjem, dvig energije ali pa sprostitev po izpitu si privošči **BenQuick kakav, vročo čokolado, žitno ali belo kavo**. Hočeš da je tvoj čas še slajši? Popestri svoje tople BenQuick napitke s prelivi **Sladki greh**!
www.mercator-emba.si

Študent št. 3, letnik XXVI, januar 2023

Izdajatelj:
Nevtron & Company, d. o. o., Ljubljana
Koprska ulica 72, 1000 Ljubljana

Odgovorni urednik:
Emanuel Vidmar
emanuel.vidmar@nevtron.eu

Glavni urednik:
Matjaž Lesjak

Vsebinska urednica:
Katja Stojić

Avtorji:
Žiga Kastelic, Tilen Kemperle, Tjaša Sušnik, Blaž Šabeder, Janko Šali, Tjaša Šoštarič, Helena Tolar, Nika Vrabec, Sabina Zorman

Oglasno trženje:
Rozalija Hartman, Karmen Pavlič, Emanuel Vidmar

Oblikovanje in prelom:
Sara Krapež

Naslovnica: Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani

Lektoriranje:
Sonja Poznič Cvetko

Revija je brezplačnik.

Razvid medijev: št. 662

Vso gradivo v reviji Študent je avtorsko zaščiteno. Reproduciranje celote ali delov brez pisnega soglasja izdajatelja je prepovedano. Vse znamke, logotipi in slike so zaščiteni in so last njihovih lastnikov oziroma organizacij. Izdajatelj in uredništvo ne odgovarjata za vsebino in resničnost oglasnih vsebin in vsebin, prevzetih s strani drugih organizacij. Prispevke, ki so v reviji označeni z rubriko Predstavitev, objavljamo v sodelovanju z organizacijami.

ISSN 1408-4880

POSTANI TOP 1 % NA SVETU

Pridete kaj na obisk?

Lani nas je na informativnem dnevu obiskalo okoli 1500 dijakov. Seveda se niso vpisali vsi, zanimanje je bilo pa veliko.

ZA ZAČETEK

Izvedeli so, da lahko na dodiplomskem študiju na Ekonomski fakulteti izbirajo med 12 usmeritvami. Ekonomisti smo si med sabo tako zelo različni. Nekateri radi razvijajo nove stvari, drugi radi komuniciramo, tretji so predani upravljanju s številkami, veliko jih še ne ve, v čem so najboljši. Pa vendar, vse te številne želje, talente, spretnosti in značaje želimo upoštevati in ponuditi pravo študijsko izbiro. Ali bodo to finance, trženje, mednarodna ekonomija, management, podjetništvo, mednarodno poslovanje, oskrbovalne verige in logistika, poslovna informatika, računovodstvo ali pa morda turizem, boste izbrali sami. Veliko vas ne ve, kaj bi izbrali, veliko vas v tem trenutku ne ve, katera znanja te smeri sploh zajemajo. Zato pridite na obisk.

POSTAJA VSE BOLJŠE IN BOLJŠE

Naši študentje vsak dan občutijo, kako mednarodna je Ekonomska fakulteta. Dve usmeritvi potekata v angleškem jeziku in v študijskem letu lahko srečajo študente iz več kot 40 držav.

Sodelujemo z več kot 200 izobraževalnimi inštitucijami po vsem svetu: Evropa, Azija, morda ZDA; kam greste na študentsko izmenjavo?

Če pa ste izjemni, ampak res izjemni, se lahko odločite za dvojno diplomo – kar pomeni, da hkrati diplomirate na EF in na eni od naših partnerskih inštitucij v tujini.

In ko boste že v tujini, se boste lahko pohvalili, da prihajate z res dobre poslovno-ekonomske šole, saj sodimo med top 1 % najboljših na svetu. Kaj to pomeni za vaš študij, povemo, ko pridete na obisk.

SREČEN KONEC ... NOV ZAČETEK

Veseli smo vsakogar, ki se vpiše v prvi letnik. Ne pridejo vsi v drugega. Znanje je naš cilj in vrednota in pri tem ne popuščamo.

Mi vam omogočimo, da lahko poletite. Če si tega res želite, pridite na Ekonomsko fakulteto.

ZVIŠANJE ŠTUDENTSKE URNE POSTAVKE ZA LETO 2023

Urna postavka za študentsko delo se je spremenila. Gre za največji dvig študentske urne postavke v zadnjih desetih letih. Koliko bo znašala neto in bruto urna postavka za študente v letu 2023?

Študentsko plačilo se vsako leto usklajuje z minimalno plačo v Sloveniji. V letu 2022 je bila minimalna bruto plača 1.074,43 €. Tako je bruto urna postavka za študentsko delo znašala 6,17 €, neto postavka pa 5,21 €.

Že ob zaključku preteklega leta je minister za delo Luka Mesec pojasnil, da bo po novem minimalna plača v netu znesku višja za približno 100 evrov. Takoj se je začelo tudi ugibanje o vrednosti študentskega plačila, pri čemer smo hitro ugotovili, da bo to naraslo za približno od 12 do 14 odstotkov. S preprostim računom lahko pridemo do odgovora, da bi to lahko uvrstilo novo postavko med 6,91 € in 7,03 € bruto. V neto postavki to pomeni od 5,84 € do 5,94 € na uro. Zdaj so odgovor ponovno ponudili pri pristojnem ministrstvu.

»Spomnimo, da bo s tem mesecem začel veljati tudi nov znesek najnižje bruto urne postavke začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, ki se bo predvidoma zvišal s 6,17 evra na približno 6,92 evra bruto,« so zapisali na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Novi bruto znesek urne študentske postavke bo 6,92 €. V neto znesku bo to pomenilo 5,847 €.

Avtor: Žiga Kastelic

KAKO SE POSTAVI NOVI ZNESEK ŠTUDENTSKE PLAČE?

ŽVsako leto pristojno ministrstvo z organizacijami izvede izračun minimalnih življenjskih stroškov. Ti so v oktobru 2022 znašali 669,83 evra. Sledi določanje minimalne bruto plače, ki ne sme biti nižja od 120 in ne višja od 140 odstotkov izračunanih minimalnih življenjskih stroškov. In tako pridemo do 130. c člena zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF), ki določa osnovno minimalno urno postavko. Ta je določena z zneskom minimalne plače, preračunanega na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas, pri čemer se upošteva, da je povprečna mesečna delovna obveznost za polni delovni čas 174 ur.

PREGLED ŠTUDENTSKIH URNIH POSTAVK SKOZI LETA

- od 1. 2. 2015 – 3,80 € neto oz. 4,50 € bruto
- od 1. 9. 2016 – 3,83 € neto oz. 4,53 € bruto
- od 1. 6. 2017 – 3,90 € neto oz. 4,61 € bruto
- od 1. 4. 2018 – 4,00 € neto oz. 4,73 € bruto
- od 1. 4. 2019 – 4,13 € neto oz. 4,89 € bruto
- od 1. 1. 2020 – 4,56 € neto oz. 5,40 € bruto
- od 19. 2. 2021 – 4,98 € neto oz. 5,89 € bruto
- od 15. 1. 2022 – 5,21 € neto oz. 6,17 € bruto

ŠTUDIJ: VSE O SPREJEMCIH

Za vpis na določene fakse v Sloveniji nista dovolj samo opravljena matura in dobro povprečje ocen v tretjem ter četrtem letniku, ampak je treba opraviti tudi sprejemne izpite. Kandidati, ki se vpišejo na primer na Akademijo za glasbo, Fakulteto za šport ali Fakulteto za arhitekturo, morajo ob koncu šolskega leta opraviti tudi preizkus nadarjenosti. Odstotki, doseženi pri preizkusu, so odločilni za sprejem na želeno fakulteto.

V Sloveniji imajo sprejemne izpite naslednje fakultete:

UNIVERZA V LJUBLJANI

- Akademija za glasbo
- Akademija za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT)
- Akademija za likovno umetnost in oblikovanje
- Biotehniška fakulteta
- Fakulteta za arhitekturo
- Fakulteta za šport
- Naravoslovno-tehniška fakulteta
- Pedagoška fakulteta
- Zdravstvena fakulteta

Avtor: Tilen Kemperle

UNIVERZA V MARIBORU

- Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo
- Pedagoška fakulteta

SAMOSTOJNI VISOKOŠOLSKI ZAVODI

- Alma Mater Europaea, Akademija za ples
- Fakulteta za dizajn
- IAM Visoka šola za multimedije
- Visoka šola za storitve

KAKO SE PRIPRAVITI NA POSAMEZNE SPREJEMNE IZPITE?

Vsak program ima na spletnih straneh fakultete opisan postopek preizkusa, na katerega se kandidat lahko pripravi. Na nekaterih smereh se lahko preizkus nadarjenosti kandidatom s predhodnim znanjem delno že prizna, na nekaterih smereh pa boš potreboval tudi zdravniško potrdilo.

KAKO IZGLEDAJO SPREJEMNI IZPITI?

AGRFT

Na vseh programih je treba opraviti preizkus posebne nadarjenosti in dokazati ustrezne psihofizične sposobnosti, ki se jih potrdi s splošnim zdravniškim spričevalom. Na programu Film in televizija ter Gledališka režija je potreben še specialističen izvid za vid in sluh. Vse informacije bodo objavljene na spletnih straneh akademije, ko bo objavljen razpis za vpis. Preizkus velja samo tekoče leto, opravljati ga je mogoče največ trikrat.

BIOTEHNIŠKA FAKULTETA

Na programu Krajinska arhitektura kandidati izkažejo lastnosti, pomembne za poklic. To so na primer dobro dojemanje prostora, ustvarjalnost in smisel za besedno in grafično razčlenjevanje ter izražanje (risanje). Preizkus je pisen in traja en dan. Temo preizkusa izraznih sposobnosti vsako leto posebej določi komisija.

PEDAGOŠKA FAKULTETA

Na programu Likovna pedagogika kandidate preizkušajo v likovni nadarjenosti, pri čemer kandidat dobi dve nalogi (risanje figure po modelu in slikanje tihožitja), s katerima pokaže svojo likovno nadarjenost. Preizkus velja le za tekoče leto.

Na programu Logopedija in surdopedagogika morajo kandidati opraviti komunikacijski preizkus, ki prav tako velja le za tekoče leto.

ERASMUS+ MOBILNOST BOGATI IN ŠIRI OBZORJA

Mobilnost ali izmenjava je obdobje v času študija, ki ga študent preživi na študiju ali na praksi v tuji državi. Med mobilnostjo del študijskih obveznosti opravi v tujini namesto na domači fakulteti. Mobilnost lahko traja od 2 do 12 mesecev, po novem pa obstaja možnost tudi za kratkotrajno izmenjavo od 5 do 30 dni v kombinaciji z virtualnim delom.

IZKORISTITE PRILOŽNOST, VSAKA IZKUŠNJA BOGATI ŽIVLJENJE!

Skok v neznano, v tujo državo, stran od domačih, kjer govorijo tuj jezik in kjer nikogar ne poznaš, je lahko strašljiv. Ampak hkrati je to lahko najboljša izkušnja tvojega življenja! Ravno med študijem se najde dovolj časa, da lahko en semester ali dva preživiš v tujini in si nabereš neprecenljiva znanja, izkušnje in tudi prijatelje.

6 ODGOVOROV ZA VEČ POGUMA

1 Kako financirati življenje v tujini? Erasmus+ omogoča prejemanje štipendije, s katero si sofinanciraš pot in bivanje v tujini. Višina mesečne štipendije je odvisna od tega, v katero državo odideš, giblje pa se med približno 600 € in 670 € mesečno. Če se boš odločil za kratkotrajno izmenjavo, lahko na dan dobiš 54 ali 79 EUR, odvisno od tega, koliko časa traja mobilnost. Poleg štipendij so na voljo tudi dodatki – če greš na prakso ali če boš potoval na zeleni način, če si študent s posebnimi potrebami ali prihajaš iz okolij z manj možnostmi …

2 Te je strah sporazumevanja v tujem jeziku? Erasmus+ te bo naučil jezika države gostiteljice (vsaj toliko, da boš našel trgovino in lahko naročil v restavraciji), saj imaš možnost brezplačnega tečaja večine evropskih jezikov. S tečajem začneš pred odhodom na mobilnost in nadaljuješ ves čas, kolikor si na mobilnosti. Ne glede na to, kateri tuji jezik boš na izmenjavi uporabljal, boš znanje gotovo izboljšal.

3 Te skrbi, da boš moral ponavljati letnik? Erasmus+ poskrbi, da se ti predmeti, ki jih opraviš v tujini, na domači fakulteti priznajo in ti jih ni treba ponovno opravljati. To se boste dogovorili, še preden odideš, in zapisali v posebnem sporazumu (t. i. learning agreement). To pomeni, da če vse obveznosti v tujini uspešno opraviš, normalno napreduješ v višji letnik.

4 Ali je res, da si v tujini prepuščen sam sebi? Samostojnost je že potrebna, ampak v Erasmus+ programu nisi nikoli zares sam. Obkrožen boš namreč z drugimi mednarodnimi študenti, pa tudi s študenti slovenskih fakultet, ki so izbrali isto ustanovo. Mednarodne pisarne v tujini velikokrat organizirajo različne aktivnosti: srečanja, izlete, druženja itn. Kontakt ohraniš tudi z domačo mednarodno pisarno, ki ti bo prav tako lahko v podporo.

DO PRVIH INFORMACIJ NA SVOJI FAKULTETI OZ. AKADEMIJI

Začni tam, kjer si »doma«. Največ informacij boš dobil v mednarodni pisarni ali referatu.

5 Meniš, da bo Erasmus+ le en velik žur? Sicer je res, da Erasmus+ nudi priložnost za zabavo, druženje, ljubezen in dogodivščine. Definitivno pa je Erasmus+ najprej neverjetna priložnost, da se v tujini naučiš stvari, ki se jih doma ne moreš, spoznaš svojo izbrano stroko v drugem okolju in z drugih vidikov. Razviješ mrežo poznanstev v tuji državi in morda priložnosti za v prihodnje.

6 Razmišljaš o tem, da bi po študiju v Sloveniji študiral v tujini… Erasmus+ izmenjava za določen čas je idealna za prebijanje ledu. Na ta način boš okusil, kaj pomeni študij v tujini, nabral dragocene izkušnje in informacije, ki ti bodo olajšale odločitev za ta pomemben korak.

Pozanimaj se, katere gostujoče fakultete si lahko izbereš. Pogovori se s študenti, ki so se vrnili iz tujine, in s tujimi študenti, ki so trenutno na fakulteti. O izkušnji lahko vprašaš tudi profesorje, ki so že predavali na izbrani instituciji.

Če te tujina vsaj malo zanima, potem je del odločitve že sprejet. Zavedaj se, da ti mobilnost prinese izkušnje, znanje in nenazadnje nove prijatelje. Mobilnost te zagotovo spremeni – na bolje.

SE LAHKO PREPIŠEM, ČE SUMIM, DA NE BOM OPRAVIL PRVEGA LETNIKA?

KAJ SE ZGODI Z VPISOM, ČE LETNIK VENDARLE OPRAVIM?

Razpis za vpis v začetne letnike dodiplomskih študijskih programov je objavljen na spletnem portalu eVŠ, kjer je treba spremljati aktualne podatke. Prijavo za vpis kandidat odda z elektronsko vlogo na spletnem portalu eVŠ, in sicer z eno od elektronskih identitet (digitalno potrdilo, AAI-račun ali smsPASS) ali pa z uporabniškim imenom in geslom. V primeru prepisa boš v prijavi prek portala eVŠ tokrat označil »prepis« oziroma »sprememba študijskega programa«, in ne »prvi vpis«. Koliko prijav in študijskih želja lahko oddaš, je odvisno od posameznega prijavnega roka:

- 1. in 2. prijavni rok: vsak kandidat lahko odda eno prijavo, v kateri po prednostnem vrstnem redu navede do tri študijske želje;
- 3. prijavni rok: vsak kandidat lahko odda največ tri prijave in v vsaki lahko navede eno študijsko željo.

Pozoren bodi tudi na pogoje, da se sploh lahko udeležiš posameznega roka – 2. roka se namreč lahko udeležiš, če se 1. roka nisi udeležil, se nisi uspel uvrstiti v noben študijski program, se v program, v katerega si bil sprejet, nisi vpisal ali pa si se iz programa, v katerega si bil sprejet, izpisal do datuma, ki je določen v aktualnem razpisu. 3. roka pa se lahko udeležiš le, če se nisi udeležil nobenega prejšnjega roka oz. v prejšnjih rokih nisi bil sprejet v noben študijski program ali pa če se določen študijski program ne bi izvajal.

POSTOPEK PREPISA

Prepis poteka tako, da se moraš iz trenutnega programa izpisati in na dejanskem vpisu na novo fakulteto predložiti izpisnico – velja pravilo, da študent ne more biti hkrati vpisan na več fakultet (izjema je vzporedni študij). Šele dejanski vpis je zavezujoč (oddaja prijave na posameznem vpisnem roku torej še ne pomeni, da boš na novi študijski program avtomatsko že vpisan oz. da si iz starega programa izpisan – zavezuje šele dejanski vpis na nov program). O tem, kdaj bo potekal vpis, te bo obvestila fakulteta. Opozarjamo, da se s sedanje fakultete izpiši šele, ko dobiš povabilo na vpis na nov študijski program, saj ti s trenutkom izpisa s fakultete oz. iz programa prenehajo status študenta in pravice, ki iz njega izvirajo. Svetujemo ti, da se glede tega, kdaj točno se moraš iz prvega programa izpisati, dobro pozanimaš na fakulteti in to opraviš čim kasneje – če se le da, izpisnico dostavi šele prvi delovni dan v oktobru. V nasprotnem primeru boš v vmesnem času brez statusa študenta in tudi brez vseh pravic, ki iz njega izhajajo.

Možnost, da izpisnice ne predložiš na dejanskem vpisu, ampak šele naknadno, je posledica internega pravila Univerze v Ljubljani, ne gre pa za zakonsko določeno obveznost. Zato se je na izbrani fakulteti, ki je del druge univerze, treba pozanimati, ali to pravilo velja tudi pri njih.

Če v času od izpisa do novega študijskega leta ostaneš brez statusa študenta, si moraš obvezno (in če želiš tudi dopolnilno) zdravstveno zavarovanje kriti sam. Obvezno zdravstveno zavarovanje lahko urediš na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), dopolnilno pa pri eni izmed zasebnih zavarovalnic. Poleg tega nisi upravičen niti do subvencionirane prehrane, bivanja in prevoza, dela prek študentskega servisa, štipendiranja in družinske pokojnine.

Izpis tik pred zdajci priporočamo tudi zato, ker si do izpisa oz. do dejanskega vpisa v nov študijski program lahko še premisliš. Ko se enkrat prostovoljno izpišeš iz določenega študijskega programa, se namreč vanj ne moreš nikoli več ponovno vpisati – niti proti plačilu.

Naj opozorimo, da s prepisom porabiš tudi pravico do t. i. »bonusa«, ki jo ureja 66. člen Zakona o visokem šolstvu (ZVis). Gre za pravico vsakega študenta, da lahko enkrat med študijem na posamezni stopnji ponavlja letnik ali spremeni študijski program (prepis ali prehod).

V primeru izkoriščenja bonusa na isti stopnji študija ne boš več mogel ponavljati letnika oz. ponovno brezplačno spremeniti študijskega programa. Ponoven prepis/prehod ti bo sicer omogočen, vendar boš moral za študij na programu, na katerega si opravil prepis/prehod brez koriščenja bonusa, plačati šolnino. Posledica izkoriščenega bonusa je tudi izguba pravice do koriščenja dodatnega leta (absolventskega staža) ob koncu študija na isti stopnji.

Avtor: Zavod Študentska svetovalnica

HALO PINKI
www.halopinki.si

Osebni prevzem na lokaciji
Pod ježami 14, Ljubljana in ZDAJ tudi dostava na študentske bone.

naročila na 041 908 088
in student.halopinki.si

NOVA UNIVERZA

Vizija Nove univerze temelji na odličnosti na pedagoškem, mednarodnem ter raziskovalnem področju in se zrcali skozi vse tri ustanovne članice Nove univerze: **Evropsko pravno fakulteto, Fakulteto za državne in evropske študije ter Fakulteto za slovenske in mednarodne študije**. Članice Nove univerze ponujajo drugačne, inovativnejše študijske programe z mednarodnimi poudarki, ki študentom ponujajo veliko zaposlitvenih možnosti in priložnosti. Nova univerza je izrazito vseslovenska visokošolska inštitucija. Njen sedež je v Novi Gorici, **svoja fakultetna študijska središča**, kjer se izvajajo študijski programi, **pa ima poleg Nove Gorice še v središču glavnega mesta Ljubljane, v Kranju in v Mariboru**.

EVROPSKA PRAVNA FAKULTETA

Odličnost pri ustvarjanju in posredovanju znanja na področju **prava** ter interdisciplinarnem področju **prava in managementa infrastrukture in nepremičnin** je temeljno poslanstvo Evropske pravne fakultete Nove univerze, ki svojim diplomantom omogoča konkurenčno vključevanje na domači in mednarodni trg dela. **Praktično usmerjeno izobraževanje**, pedagoško **delo v manjših skupinah**, prilagojeno potrebam študentov, **vrhunski akademski zbor**, pester izbor **obštudijskih dejavnosti** in bogato čezmejno delovanje so ključne prednosti, ki odlikujejo fakulteto. Praktične izkušnje, ki jih diplomanti prve stopnje pridobijo med študijem, predstavljajo pomembno odskočno desko ob vstopu na trg delovne sile. Poleg znanja diplomanti s **prakso** pridobijo tudi druge sposobnosti, ki so odločilnega pomena pri iskanju prve zaposlitve, bodisi kot **pravniki** na začetnem nivoju v **pravosodju, gospodarstvu, negospodarstvu** ali **državni upravi** bodisi kot diplomati prava in managementa infrastrukture in nepremičnin na **vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev, v nepremičninskih agencijah**, v podjetjih, ki nudijo nepremičninsko in kreditno posredništvo ter ekonomsko in pravno svetovanje ter v drugih **gradbenih in inženiring podjetjih**, ki delujejo na navedenem interdisciplinarnem področju. Svojo akademsko kariero pa lahko študenti nadaljujejo tudi na **drugostopenjskih študijskih programih**, ki jih ponuja fakulteta.

FAKULTETA ZA SLOVENSKE IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

Fakulteta za slovenske in mednarodne študije je edina fakulteta na svetu, ki ji prvo in osrednje znanstveno ter pedagoško poslanstvo predstavlja **slovenoslovje** s preučevanjem in raziskovanjem identitete slovenskega naroda v njenem širšem smislu. Akreditiran **triletni dodiplomski univerzitetni študijski program Slovenski študiji** je ekskluziven, interdisciplinaren, kakovosten, svobodomiseln, kritičen, nepristranski in **praktično usmerjen**. Diplomanti se lahko **zaposlijo** v diplomaciji, javni upravi, nevladnih organizacijah, kulturni dediščini, turizmu in gospodarstvu, novinarstvu, kreativnih in kulturnih industrijah, v kulturnih in turističnih organizacijah, v občinski upravi, v gospodarstvu in podjetniških razvojnih projektih. Delujejo lahko na področju dela z medijskimi komunikacijami, kulturno in naravno dediščino, literarnimi in zgodovinskimi vedami, digitalno humanistiko. Fakulteta se ponaša s študentom **prilagojenimi urniki** ter poglobljenim, interaktivnim in **individualnim** pristopom do študentov.

FAKULTETA ZA DRŽAVNE IN EVROPSKE ŠTUDIJE

Fakulteta za državne in evropske študije Nove univerze s študijskimi programi celostno pokriva področje javne uprave, ustavnega in mednarodnega prava. Študentje imajo možnost **brezplačnega popoldanskega študija**, tudi **redno zaposleni**, in možnost pridobivanja številnih mednarodnih izkušenj, npr. **Erasmus+ izmenjava**. Fakulteta nudi široko znanje vsem, ki se želijo **zaposliti v javni upravi in mednarodnih organizacijah pa tudi v zasebnem sektorju**, kjer potrebujejo dobre strokovnjake za tvorno sodelovanje z državnimi in mednarodnimi institucijami. Spoznajo, kako delujejo država in mednarodne organizacije, kot so EU, OZN, NATO in OECD. Seznanijo se s človekovimi pravicami in svoboščinami, z delovanjem sodišč, pred katerimi lahko te pravice zaščitijo ter z vsakdanjimi upravnopravnimi zadevami, kot so odmera davkov, izdaja gradbenih dovoljenj, dovoljenj za bivanje in prekrški. Študentje lahko študij redno nadaljujejo tudi na drugostopenjskih programih fakultete.

NOVA UNIVERZA
www.nova-uni.si

EVROPSKA PRAVNA FAKULTETA
www.epf.nova-uni.si

FAKULTETA ZA DRŽAVNE IN EVROPSKE ŠTUDIJE
www.fds.nova-uni.si

FAKULTETA ZA SLOVENSKE IN MEDNARODNE ŠTUDIJE
www.fsms.nova-uni.si

Članice Nove univerze v študijskem letu 2020/2021 razpisujejo študij na sledečih dodiplomskih programih:

EVROPSKA PRAVNA FAKULTETA (EVRO – PF)
- **PRAVO** (UN)
- **PRAVO IN MANAGEMENT INFRASTRUKTURE IN NEPREMIČNIN** (VS)

FAKULTETA ZA DRŽAVNE IN EVROPSKE ŠTUDIJE (FDŠ)
- **JAVNA UPRAVA** (UN)
- **UPRAVNO PRAVO** (VS)

FAKULTETA ZA SLOVENSKE IN MEDNARODNE ŠTUDIJE (FSMŠ)
- **SLOVENSKI ŠTUDIJI** (UN)

Vabljeni na informativne dneve v mesecu februarju 2020!
Pridružite se tisočim zadovoljnim študentom in diplomantom Nove univerze.

KAKO Z MREŽENJEM PRITI DO ŠTUDENTSKEGA DELA?

Mreženje je ena izmed učinkovitih metod iskanja študentskega dela in temelji na poznanstvih (prijatelji, sorodniki, sodelavci, profesorji), ki nam pomagajo priti v stik s potencialnimi delodajalci. Ko iščete študentsko delo, lahko to poveste prijateljem, sorodnikom, znancem in tudi na tak način poskušate nekako najti ustrezno delovno mesto. Obiščite karierni sejem, ki je namenjen študentom, kjer se predstavijo razna podjetja. Tudi s pripravo spletnega profila na LinkedIn lahko posameznik pridobiva kontaktne podatke oseb s svojega strokovnega področja. Zbirajte kontakte in opise vseh ljudi, ki jih spoznate, morda vam bodo kdaj v prihodnje ravno ti pomagali pri iskanju študentskega dela in posredovanju drugih potrebnih informacij in kontaktov. Pri iskanju študentskega dela je osebna mreža stikov zelo pomembna. Vnaprej se morate dobro pripraviti in določiti natančen cilj. Med dogodki se ne družite samo s tistimi, ki jih že poznate. Pomembno je, da opazite druge in da drugi opazijo vas. Sprehodite se in si oglejte, kdo je prisoten. Mrežo stikov morate nenehno negovati in ostati aktivni. Nove stike si dobro vtisnite v spomin, da jih boste prepoznali pri naslednjem srečanju. Kadar svoje zamisli izmenjujete z drugimi, vas lahko ti lažje priporočijo tudi drugim. Mreže stikov so prav tako pomembne za samozavest. Najvišja oblika mreženja je, ko se obrnete na neznane ljudi, da bi z njimi izmenjali zamisli. Pri tem vaja dela mojstra, ko se boste začeli aktivno ukvarjati z mreženjem, boste kmalu ugotovili, da je zelo zabavno. Stik z različnimi ljudmi iz različnih področij in različnimi pogledi je nekaj posebnega. Mjob ti želi veliko uspeha in sreče pri iskanju študentskega dela!

Pomoč v trgovini Lidl.
Plačilo: od 6,76 - 7,18 €/h neto
(PE po Sloveniji)

Pomoč v restavraciji s hitro prehrano McDonald's.
Plačilo: od 6,00 - 7,27 €/h neto
(PE po Sloveniji)

Delo s strankami v Woop!
Plačilo: 7,00 €/h neto
(Ljubljana)

Delo na bencinskem servisu.
PETROL, SLOVENSKA ENERGETSKA DRUŽBA, D.D. Plačilo: 5,28 - 5,72 €/h neto
(PE po Sloveniji)

Delo v proizvodnji.
LTH CASTINGS, ULITKI D.O.O.
Plačilo: 7,60 €/h neto
(Škofja Loka in Ljubljana)

Delo v casinoju.
CASINO PORTOROŽ.
Plačilo: od 7,60 €/h do 8,87 €/h
(Portorož)

VSE, KAR MORAŠ VEDETI O POPOLDANSKEM S. P.

KAJ JE POPOLDANSKI S. P.?

S. p. označuje samostojnega podjetnika, torej fizično osebo, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost. Izraz »popoldanski s. p.«, ki je sicer pogovorni, označuje poseben tip samostojnega podjetnika. Gre za podjetnika, ki samostojno dejavnost opravlja kot postranski poklic. To pomeni, da je poleg svoje podjetniške dejavnosti zaposlen za polni delovni čas pri svojem delodajalcu.

Popoldanski s. p. je najprimernejši za posameznike, ki jim redno delo ne zadošča ali si želijo ob delu ustvarjati in razvijati svoje podjetniške ideje. Če poenostavimo, gre pravzaprav za možnost, da posameznik ob rednem delu svoje prostočasne aktivnosti in hobije spremeni v pridobitno dejavnost, torej s tem nekaj zasluži.

RAZLIKA MED REDNIM IN POPOLDANSKIM S. P.

Glavna razlika med rednim in popoldanskim samostojnim podjetnikom je v plačilu prispevkov za socialno varnost. Popoldanski s. p. v obvezno socialno zavarovanje ni vključen na podlagi opravljanja dejavnosti, temveč na drugi podlagi, ki je praviloma delovno razmerje. Plačilo prispevkov za socialno varnost ima urejeno prek svojega delodajalca. Razen plačila prispevkov imata redni in popoldanski s. p. enak pravni položaj in enake pravice ter dolžnosti.

Redni s. p. je vključen v vsa obvezna socialna zavarovanja in je dolžan plačevati vse prispevke. Popoldanski s. p. iz naslova opravljanja svoje dejavnosti ni zavarovan za vse primere, ampak le za nekatere. Prispevke je dolžan plačevati v pavšalnih zneskih.

KAKO ODPRETI POPOLDANSKI S. P.?

Odprtje s. p. poteka v treh korakih. Postopek odprtja popoldanskega s. p. je rahlo drugačen od odprtja rednega s. p. Prvi korak je registracija oziroma vpis v Poslovni register Slovenije. Vanj se lahko vpiše fizična oseba, ki ima v Sloveniji EMŠO in davčno številko. Sledita še prijavi na Finančno upravo RS (FURS) in v zavarovanja za primere poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

SPREMEMBE V LETU 2023

Pred kratkim je v veljavo stopila novela zakona o dohodnini (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ZDoh-22AA). Čeprav so spremembe prinesle višje davčno breme za nekatere zavezance, popoldanski s. p. večinoma ne sodijo med njih.

Za popoldanski s. p. je bolj pomembno, kakšni bodo zneski prispevkov za socialno varnost v letu 2023. Le-te za posamezno obračunsko leto določi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, objavljeni pa so na spletni strani Finančne uprave RS.

Prispevki pri popoldanskem s. p. so sestavljeni iz prispevkov za zdravstveno zavarovanje in prispevkov za posebne primere zavarovanja na podlagi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Vsi prispevki se plačujejo v pavšalnem (torej vnaprej določenem, posplošenem) znesku.

Znesek prispevkov je v letu 2022 znašal 81,04 evra. Prvo četrtino letošnjega leta, torej do aprila, bo znesek prispevkov za socialno zavarovanje znašal 83,95 evra. Zneski so določeni v odstotku od povprečne plače, z letom bodo ponovno usklajeni aprila.

Avtor: Helena Tolar

1ST PIZZA IN EX YU

PARMA PIZZERIA 1974

"Bilo je nekoč v Ljubljani. In še vedno je..."

Pizzeria Parma je pizzeria z najdaljšo tradicijo v Sloveniji in tudi na področju bivše Jugoslavije. V začetku 1970-tih so v pasaži Maxija pričeli peči pice, ki so v Ljubljani povzročile pravo evforijo. Avtentičen okus pic, pečenih v izvirni peči tistih dni, ki navdušuje že več kot 45 let!

ŠTUDENTSKA LEGENDA? VSEKAKOR, IN TO S PONOSOM!

NAJBOLJ ISKANI POKLICI V LETU 2023

Leto je naokoli in le še nekaj mesecev te loči od pomembne odločitve: kaj študirati? Večina nas sledi dvema kriterijema: interes in zaposljivost. V najboljšem primeru se ta dva prekrivata in človek ne rabi dvakrat pomisliti, kam se vpisati. V ostalih primerih pa najdemo nekakšno srednjo pot med študijem, ki nas veseli, in študijem, ki nam bo omogočil relativno dobre možnosti zaposlitve v prihodnosti. Na prvo vprašanje si mora vsak odgovoriti sam, z drugim pa ti lahko pomagamo mi. V nadaljevanju predstavljamo najbolj iskane poklice prihodnjega leta (in verjetno še kakšnega po tem).

ZDRAVSTVENI DELAVCI

Če vsaj malo spremljaš poročila ali časopis, si verjetno opazil, da Sloveniji krvavo primanjkuje zdravniškega osebja. Skoraj vse smeri medicine so dobra popotnica za prihodnje dostojno življenje, še posebej pa bodo v letu 2023 iskani zobozdravniki, logopedi, psihologi, zdravniki specialisti in fizioterapevti.

PEDAGOŠKI DELAVCI

Primanjkovalo bo tudi pedagogov vseh vrst. S pomanjkanjem kadra se srečujejo vrtci, osnovne in srednje šole. Zelo iskani bodo svetovalni delavci in specialni pedagogi oz. strokovnjaki za izobraževanje oseb s posebnimi potrebami različnih starosti. Iz osebnih izkušenj lahko tudi povem, da kot študent slovenščine skoraj vsak teden naletim na oglas za inštruktorja ali učitelja na osnovni ali srednji šoli. V letniku nas je veliko in le mislim si lahko, kako zaželjeni morajo biti poučevalci s kakšnega manj obljudenega študija.

NEKOLIKO TEŽJE MOŽNOSTI

Če ti delo z otroki ali bolniki ne diši in bi rad človeštvu doprinesel bolj posredno, se odlične priložnosti najdejo v vrstah finančnih analitikov, analitikov poslovnih procesov, sistemskih analitikov in pravnikov. Teh primanjkuje iz očitnih razlogov: končanje študija zahteva nekaj več trme, kariera bo prinesla prekomerno gledanje v ekran, prebiranje dolgih pravniških spisov in čisto preveč tabel.

POKLICI PRIHODNOSTI

Jasno je, da se svet pospešeno digitalizira. To prinaša spremembe v vseh sferah dela, zato dobesedno ni omejitev, kadar govorimo o poklicih, ki zadevajo računalniške tehnologije, umetno inteligenco, varnost podatkov, podatkovne baze in matematiko, ki je temelj vsega naštetega.

POKLICI BREZ DIPLOME

Za konec si oglejmo še najširšo skupino poklicev, ki pa imajo tudi najnižji pristopni prag. V novem letu se iščejo mesarji, gradbinci, natakarji, kuharji, vozniki tovornjakov, tesarji, varilci, vojaki, strugarji, elektroinštalaterji, varnostniki, orodjarji, prodajalci in delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih. Za vsakega se najde nekaj, dokler je pripravljen poprijeti za delo. Plače niso visoke but it's honest work, kot pravijo. To so idealni poklici za tiste, ki pavzirajo ali se še niso odločili za študij in potrebujejo dodatnih nekaj sto evrov na mesec. Če delaš prek dijaške/študentske napotnice, si tudi zavarovan pred najhujšimi posledicami prekarnega dela in, najboljše, če ugotoviš, da ti delo ni več povšeči, lahko naslednji dan odideš (razen verjetno v vojski ali pa ko se kot kamionar znajdeš sredi Poljske) in najdeš nekaj novega. Tistim, ki ste končali tehniško izobraževanje za eno izmed smeri, pa lahko le zavidamo, saj vemo, da boste še vsaj nekaj let finančno varni in preskrbljeni.

Avtor: Janko Šali

SLOVENSKO OGRODJE KVALIFIKACIJ

Slovensko ogrodje kvalifikacij (SOK) je uradni sistem beleženja kvalifikacij, ki so na voljo v Sloveniji. Register je usklajen in uveljavljen na mednarodni ravni. Namen je doseganje večje preglednosti in prepoznavnosti različnih kvalifikacij v domačem in evropskem prostoru.

POZNAMO TRI VRSTE KVALIFIKACIJ

Kvalifikacija je skupek znanja, spretnosti in kompetenc, ki jih posameznik pridobi s formalnim ali neformalnim izobraževanjem. Izkazuje se z javno listino, kot so spričevalo, diploma, certifikat, ali z drugim dokazilom, ki potrjuje posameznikovo usposobljenost na določenem strokovnem področju. V Sloveniji kvalifikacije uvrščamo v deset ravni, ki se delijo glede na učne izide. Te so primerljive z osmimi ravnmi Evropskega ogrodja kvalifikacij. V SOK so vključene tri vrste kvalifikacij. Prve so izobrazbe, ki jih je mogoče pridobiti v splošnem, poklicnem, strokovnem in visokošolskem izobraževanju. Druge so poklicne kvalifikacije, ki jih je mogoče pridobiti po postopku za nacionalno poklicno kvalifikacijo ali po programih poklicnega in strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja ter po študijskih programih za izpopolnjevanje. Tretje so dodatne kvalifikacije, ki dopolnjujejo usposobljenost posameznika na doseženi ravni in na določenem strokovnem področju ter so vezane na potrebe trga dela.

JAVNO DOSTOPEN REGISTER NA SPLETNI STRANI WWW.NOK.SI

Register kvalifikacij SOK predstavlja javno dostopen informacijski sistem, ki študentom in drugim omogoča lažjo dostopnost informacij o izobraževanju in usposabljanju. Ponuja jasen in pregleden prikaz sistema kvalifikacij v Sloveniji, podaja relevantne informacije o učnih izidih in celostno predstavljene vrste kvalifikacij. S tem SOK pomembno prispeva k odločitvi študentov in drugih posameznikov, ki se želijo izobraževati, o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju ter iskanju karierne poti. Register je dostopen na spletni strani nok.si, kjer lahko najdete vse potrebne informacije ter tudi video gradivo s predstavitvami.

POVEZOVANJE Z EVROPSKO RAVNJO

Pomembna lastnost SOK je tudi to, da je povezan z Evropskim ogrodjem kvalifikacij (EOK), ki združuje več nacionalnih ogrodij. Usklajenost slovenskega ogrodja z evropskim sistemom omogoča primerjanje kvalifikacij, doseženih znotraj različnih sistemov evropskih držav, s čimer spodbuja in podpira mednarodno mobilnost študentov in iskalcev zaposlitve. Prav tako lahko posamezniki, ki se želite nadalje izobraževati ali usposabljati, ogrodje uporabite kot izhodišče za pridobitev informacij o ustreznih tečajih in programih. SOK je uporaben tudi za opredelitev ravni določene kvalifikacije in njene povezave z drugimi kvalifikacijami.

Študentje in drugi posamezniki, ki se želijo izobraževati, lahko na podlagi pregleda in primerjave kvalifikacij pričnete z načrtovanim pridobivanjem znanja in tako bolj uspešno stopite na trg dela. SOK vam omogoča, da svoje znanje lažje umestite, ga ovrednotite in se zato lažje odločite za želeno poklicno pot.

REGISTER SOK VAM OMOGOČA:

- Vpogled v vse posamične kvalifikacije, ki jih je mogoče pridobiti v Sloveniji.
- Različne načine iskanja kvalifikacij.
- Pregleden prikaz kvalifikacijske strukture izbranega področja.
- Primerjavo med kvalifikacijami.
- Prikaz karierne poti s povezanimi kvalifikacijami izbranega področja v SOK.
- Lažje načrtovanje nadaljnjih korakov pri razvoju lastne kariere.
- Pridobivanje informacij o poklicih, vezanih na izbrano kvalifikacijo v SOK.

REKLO SE JE, DA JE PREŠEREN PIJANEC, ZAPRAVLJIVEC IN – BABJEK!

Ali je rad pil? Da! Ali rad igral? Da! In tudi ljubil je mlado, čedno dekle, toda ljubil ni žensk! Njegova nezaupnost do ženstva je bila naravnost obžalovanja vredna; zaupal ni nobeni. In ta njegova nesrečna nezaupnost je bila vir premnogim bridkim uram, ki jih je imel sam, kakor tudi deklici, ki je postala moja mati.

Kadar čitam njegovo Žensko zvestobo, vselej me prešine bridka žalost. Kdor izgubi vero v ženo, izgubil je vero v človeštvo sploh. Ta pesem nam najbolj jasno kaže njegove nazore o ženski in izbriše mnogo pomena in vrednosti sonetnemu vencu, ki ga je spletel Juliji, kakor izbrišeš barvni prašek z metuljevih kril, če se ga dotakneš s svojo okorno roko. Na eni strani krasno pisani metuljček — nežna ljubezen — na drugi ostudna gosenica, pomilovanja vredne nezaupnosti!

Kako velike udanosti, brezmejne potrpežljivosti in neskončne ljubezni je bilo treba, da je ozdravelo to srce! In to nalogo je imelo — ubogo dete. Zaničeval je vse ženstvo kar od kraja. Ženskam iz boljših krogov se je poredno posmehoval, dekleta pa je rad popraševal, kdaj se omože, kar mu je nakopalo marsikak piker odgovor, zlasti, če je dotična vedela, da najbrže obsedi. Večkrat je trdil, da dekleta vselej vedo, kdaj se pomože, ker jim moški to obetajo. Tudi dvoril je deklicam rad; seveda so bile potem prepričane, da je dr. Prešeren vanje zaljubljen.

Često je tudi dejal, da ni noben oženjen mož tako zvest svoji ženi, kakor on moji materi. In tega moža so nazivali nemoralnega!

In kar se tiče pijače in igre! Moja mati ga je poznala trinajst let, a videla ga je samo enkrat vinjenega — pa še takrat je bila ona kriva! Res je, da je rad pil, toda ne zaradi pijače same. Bil je izmed onih globokih, strastnih narav, ki ne iztresejo svojega srda, ampak na tihem kuhajo jezo in žolč, ne da bi njih obližje kaj vedelo o tem. Teka in spanja ni — ženska joka in vene — mož pa pije, da bi se omamil in privabil spanje; in vino, ki sicer krepi zdravje, mu postane strup.

Razglednica s Prešernovo podobo in Vrbo z začetka 20. stoletja

In njegova strast do igre?! V tistih časih je živela v Ljubljani gostilničarica Podbojeva Metka po imenu. Imela je tri hčere. Ena se je omožila z nekim K., ki je bil v svoji mladosti navaden postopač; kaj je bil pozneje, ne vem. Druga je vzela nekega Ogra, katerega so potem obesili radi razbojništva. In tretja, o kateri so govorili, da jo vzame moj oče, je vzela nekega Angleža, ki je bil baje tako grd, da ga v vsej Ljubljani ni maralo nobeno dekle. Bil je strojnik v takratni cukrarni in razmeroma bogat — imel je celo svojo lastno ekvipažo. Pri tej gostilničarki se je torej takrat igralo vsak večer — ona sama je imela banko; in medtem ko je mati igrala, stregle so hčere igralcem. Tja je Prešeren pogosto zahajal in najbrže pustil ondi prenekateri goldinar … Kaj zato! Nihče ni brez napak! Kakor sem čula od nepristranih ljudij, ljubijo igro skoro vsi Jugoslovani.

Spomini na Prešerna, Ernestina Jelovšek

Avtor: Tjaša Šoštarič

20 ZANIMIVIH DEJSTEV S POTI K ENAKOPRAVNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH

Avtor: Sabina Zorman

Organizacija združenih narodov je leta 1977 razglasila 8. marec za mednarodni dan žensk. Boj za enakopravnost med spoloma traja že dolgo in tudi danes na veliko področjih življenja velja le na papirju. Ob dnevu žena smo pripravili 20 dejstev iz zgodovine boja za enakopravnost žensk in moških.

1. **Nova Zelandija** je bila prva država, ki je uvedla splošno žensko volilno pravico, in sicer leta **1893**.
2. Kot zadnja je volilno pravico uzakonila **Savdska Arabija**. Leta 2015 so ženske prvič lahko volile in kandidirale.
3. Prvi slovenski ženski časopis je bil **Slovenka** s podnaslovom »glasilo slovenskega ženstva«, ki je med letoma 1897 in 1902 izhajal v Trstu.
4. **Nacionalna zveza društev za žensko volilno pravico** ustanoviteljice **Lydie Becker** je bila na prehodu v 20. stoletje največja organizacija v Veliki Britaniji za ženske pravice. Njene članice, ki so delovale na miroljuben način, so se imenovale **sufražetke**. Kasnejše sufražetke pod vodstvom **Emmeline Pankhurst** pa so se borile agresivno.
5. Leta 1898 ustanovljeno **Društvo slovenskih učiteljic** je bilo pomembno žensko društvo, ki je branilo pravice učiteljic in zagovarjalo njihovo enakopravnost z učitelji.
6. Leta 1901 je nastalo še **Splošno slovensko žensko društvo** v Ljubljani. Namenjeno je bilo vsem Slovenkam s ciljem izobrazbe žensk. Veliko vlogo pri njegovem nastanku je imela prva predsednica društva **Franja Tavčar**, žena pisatelja in politika Ivana Tavčarja.
7. Franja Tavčar je bila tudi vodja **Ženskega telovadnega društva**, ki se je leta 1901 osamosvojilo od Ljubljanskega Sokola.
8. Fizičarka in kemičarka **Marie Sklodowska-Curie** je leta 1903 kot prva ženska prejela **Nobelovo nagrado**.
9. Leta 1906 je na graški univerzi **doktorirala** prva Slovenka **Marija Urbas**.
10. Slovenke so splošno **volilno pravico** dobile avgusta **1945** v Jugoslaviji, tri leta za moškimi.
11. Leta 1946 sprejeta **Ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije** je določila **popolno enakopravnost** žensk z moškimi na vseh področjih.
12. Ženska volilna pravica je bila uvedena v mednarodno pravo s **Splošno deklaracijo človekovih pravic**, ki jo je leta 1948 prejela **Generalna skupščina Združenih narodov**.
13. V Cejlonu (današnji Šrilanki) je leta 1960 **Sirimavo Bandaranaike** postala prva demokratično izvoljena **predsednica vlade** na svetu.
14. Rusinja **Valentina Tereshkova** je leta bila 1963 prva ženska **v vesolju**.
15. Jugoslavija je leta 1974 postala ena izmed prvih držav, ki je **pravico do umetnega splava** zapisala v ustavo.
16. Prav tako leta 1974 je **Isabel Martínez de Perón** postala prva ženska z nazivom **predsednica države**, do leta 1976 je bila načelu **Argentine**.
17. V Sloveniji je na podlagi ustave, sprejete leta 1991, določeno, da so **vsem zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine**, tudi volilna pravica je splošna.
18. **Alenka Bratušek** je leta 2013 postala prva in do danes edina ženska predsednica vlade Republike Slovenije.
19. **Urška Klakočar Zupančič** je maja 2022 postala prva ženska predsednica Državnega zbora Republike Slovenije.
20. **Nataša Pirc Musar** je decembra 2022 pričela mandat kot prva ženska na položaju predsednice Republike Slovenije.

1. MEDNARODNO KLAVIRSKO TEKMOVANJE
LJUBLJANAFESTIVAL.SI
Mestna občina Ljubljana | SAVA

1. MEDNARODNO KLAVIRSKO TEKMOVANJE FESTIVALA LJUBLJANA

BREZPLAČNE VSTOPNICE
za dijake in študente:
Blagajna Križank
Več informacij:
ljubljanafestival.si

25., 26., 27.,
in **28. februar**
& **1. marec 2023**
Slovenska filharmonija

ETAPE
26 tekmovalcev
iz 18 držav

3. & **4. marec 2023**
Cankarjev dom

1. & 2. FINALNI VEČER
Finalisti
Ricardo Castro, dirigent
Simfonični orkester RTV Slovenija

maXtura

PRAVI FAKS – ŽIVLJENJE NA MAX

Tečaji priprave na maturo.

Tik tak.
Matura se bliža, si že poprijel/-a za knjige?
Ne?
Brez panike.

MaXtura je tu!

Kaj prejmeš na tečaju priprave na maturo?

- Izbiraš lahko med tremi predmeti: **biologijo, geografijo in slovenščino**. Izberi svojo zmagovalno ekipo!
- **40 pedagoških ur spletnih predavanj** bo potekalo v živo na platformi Zoom. To obvladaš!
- **Posnetki predavanj** bodo dostopni na **www.izziRokus.si** za neomejeno pregledovanje in ponavljanje gradiva. Izplača se tudi ponovno poslušati razlage.
- **Dodatno pomoč tutorjev**, ki bodo ob predavateljih na voljo za dodatno podporo med tečajem. Obvladajo snov in razumejo študijske izzive.
- **Spletno predavanje psihiatrinje**, ki bo predstavila ciljne vaje za boljše nadzorovanje čustev in trike za krepitev samozavesti. ‚Maš to!
- **Delovno skripto** z najpomembnejšo vsebino na enem mestu v lični mapi, ki jo pošljemo na domači naslov. Ne more se zgoditi, da bi kaj pozabil/-a.
- Dostop do **digitalne platforme IzziRokus**. Uau! Next level zadeva!

Izberi svoj tečaj in termin izobraževanja, ki ti najbolj ustreza.
Začnemo že konec januarja!

En tečaj stane

150 eur za 40 učnih ur

3,75 eur na uro
Inštrukcije stanejo veliko več.
Kar kul, a ne?

Ne pozabi še, da ob izbiri dveh tečajev prejmeš **10-odstotni popust!**

www.maxtura.si

SMUČANJE POSTAJA DRAŽJE - KAKO PRIHRANITI NA SMUČIŠČU?

Smučanje sodi med dražje hobije in športe, tega dejstva žal ni moč spremeniti. Vseeno pa obstajajo določeni triki, s katerimi lahko prihraniš nekaj denarja in še vedno uživaš v vijuganju po zasneženih pobočjih.

ZNIŽANE SMUČARSKE KARTE

Spremljaj različne akcije na spletu, saj pogosto ponujajo smučarske karte za določeno smučišče po znižanih cenah. Tako lahko s pametno izbiro datumov in ujemajočih smučišč veliko denarja prihraniš že pri nakupu smučarskih kart. Pozanimaj se tudi, kakšne ugodnosti pripadajo študentom. Če imaš čas med tednom, izkoristi nižje cene in se hkrati izogni gneči na smučiščih ob koncu tedna.

SKI OPENING ZA ŽVEČDNEVNO SMUČANJE

Pri večdnevnem smučarskem dopustu je izbira datuma toliko pomembnejša. Obvezno se izogibaj šolskim počitnicam. Če se odpravljaš čez mejo, ne pozabi preveriti še njihovih počitnic in praznikov. Pri smučarskem dopustu se namreč ne spreminjajo le cene smučarskih kart, ampak tudi nastanitev. Na začetku smučarske sezone lahko izkoristiš tako imenovani ski opening in s tem precej prihraniš. A ne bodi razočaran, če kakšna proga takrat še ne bo odprta, saj najboljše razmere za smučanje kljub vsemu ponuja niso decembra.

OPREMO NAKUPUJ PAMETNO

Izogibaj se impulzivnim nakupom nove smučarske opreme. Bolje je potrpežljivo počakati do konca smučarske sezone, ko so nekateri kosi znižani za več kot 50 odstotkov. S tem sicer ne boš imel tako široke ponudbe, a boš veliko prihranil. Lahko se odločiš tudi za lanskoletne modele ali rabljeno opremo.

POSTANI SAM SVOJ KUHARSKI ŠEF

Smučanje je fizično naporno in če strmine »drgneš« od odprtja smučišča, te bo skoraj gotovo na smučišču zagrabila lakota. Tako boš prej ali slej pristal v eni izmed lepih gorskih koč, kjer strežejo dobro hrano. Žal tudi močno precenjeno hrano. Da se izogneš astronomskim cenam običajnega burgerja in krompirčka, si spakiraj svojo malico. S tem lahko tudi poskrbiš za nekoliko bolj zdravo različico obroka. Na nekaterih smučiščih obstajajo posebna mesta, kamor lahko odložiš svoj nahrbtnik, in celo tako imenovana mesta za piknik (»picnic area«), kjer smučarjem dovolijo uživati v doma pripravljeni hrani.

V kočah seveda ne bodo preveč navdušeni, če jim s prijatelji zasedete mizo in nato začnete odpirati nahrbtnike s hrano. Za smučanje si najlažje pripraviš kar sendviče, zraven pa lahko vzameš še sadje in morda kaj sladkega. Manjše prigrizke (na primer oreščke in suho sadje) lahko pospraviš kar v žep smučarske bunde in jih zobaš že med vožnjo v gondoli.

SMUČAJ PONOČI

Nočna smuka je lahko zelo zanimiva, sploh če je še nikoli nisi preizkusil. Karte so običajno cenejše, je pa tudi čas smuke krajši. A nočno smučanje je prav tako efektivno, saj so proge na novo pripravljene za večerne obiskovalce.

TURNO SMUČANJE

Če se na hrib povzpneš peš, je smučanje tehnično gledano zastonj. Seveda le ob predpostavki, da imaš ustrezno opremo, znanje in izkušnje. Preveri tudi, kje je turno smučanje dovoljeno in kje ne. Če so ti všeč novi izzivi, se preizkusi v tem avanturističnem športu. Ugotovil boš, da je več kot le alternativa alpskemu smučanju. Pri tem boš veliko naredil tudi za svojo aerobno pripravljenost.

Avtor: Tjaša Sušnik

15% POPUSTA ZA ŠTUDENTE

VODENA VADBA V TREH KLIMATIZIRANIH DVORANAH, FITNES NA 650m² NA NAPRAVAH TECHNOGYM SELECTION LINE

V karto vključena tudi uporaba finske in aroma parne savne

VADBE: BODY PUMP, BODY ATTACK, BODY BALANCE, BIKE, PILATES, BOOT CAMP, KINEZIOFIT, VADBA ZA NOSEČNICE

SUNNY STUDIO

Sunny Studio, Regentova cesta 37, 1000 Ljubljana - Dravlje, tel.: 01 513 44 44, fax.: 01 513 44 60, email: sunny@siol.net, www.sunny.si

@SunnyStudio @sunnystudioljubljana

Odprto vsak dan od 7.00 do 22.00 ure. Sobote, nedelje in prazniki od 9.00 do 21. ure.

Anonimne zgodbe: Zmenki, ki so šli narobe

Dobila sem se s fantom, ki sem ga spoznala na spletu. Bil je prijazen, vendar je kar naprej govoril. Ko me je že štirikrat prekinil, sem ga vprašala, ali sploh želi slišati, kar imam za povedati. Opravičil se je, me pustil do besede, na mizo pa je postavil papir in pisalo. Ko sem govorila, si je delal zapiske, zato sem vprašala, kaj dela. Rekel je: »Oh, pišem si, kaj želim povedati, ko bom spet na vrsti.«

Bila sva zmenjena v kavarni, vendar ni prišla. Po le treh minutah čakanja me je poklicala in povedala, da je prišlo do nečesa nujnega in da ne bo mogla priti. Nisem bil preveč razburjen, poklical sem prijatelja in šel do njega v bar na drugo stran mesta. Predstavil mi je dekle, ki ga je spoznal malo pred tem med igranjem biljarda. Bilo je dekle, ki bi se moralo dobiti z mano.

Zdel se mi je nenavaden že na začetku, ko je prišel v telovniku, baretki in se priklonil. Juhe ni želel jesti, ker so se sestavine dotikale druga druge. Zamudil je vlak, zato sva ga s prijateljem peljala na drugo postajo. Takrat mi je povedal, da ima shizofrenijo, ampak ne jemlje zdravil. Povedal mi je, da bo na železniški postaji na tleh opravil drugo potrebo in notri napisal moje ime.

*Z dekletom sva bila na prvem zmenku. Držal sem se pravila, da po vsaki alkoholni pijači spijem kozarec vode. Ko sva se peljala domov, sem zavil na napačno cesto, saj nisem poznal dela mesta. Moj mehur je bil prepoln, zato sem ji povedal, da moram nujno na stranišče. Povedala mi je, pri katerih grmih naj ustavim. Vmes sta se ob fa*ing enih zjutraj mimo sprehodili dve starki, zato sem se v paniki vrnil v avto, a oblečen še vedno lulal. Izgledala je zgroženo, v tišini sem jo peljal domov. Drugega zmenka ni bilo.*

Avtor: Sabina Zorman

Enopovedne izpovedi

Ženska je izrabila zmenek, da me je prepričevala, naj se pridružim njeni piramidni shemi.

Dekle sem peljal domov, ampak pred hišo od svoje bivše, ups.

Recimo samo, da je Schindlerjev seznam slaba izbira filma za prvi zmenek, zlasti pri 16 letih.

Na zmenek je prišla s svojo mamo.

Dal mi je skutino torto in me po 20 minutah vprašal, ali že kaj čutim, ker je baje biskvit vseboval travo.

Bila sva v nakupovalnem centru, varnostniki so ga odpeljali zaradi kraje iz trgovine.

OBVEZNE VAJE ZA VSE, KI PREŽIVIJO PREVEČ ČASA ZA RAČUNALNIKOM

S poukom preko Zooma in delom od doma mnogi ljudje občutijo več **bolečin v vratu in hrbtu** kot običajno. Ves dan sedimo na stolu za računalnikom, pogosto pa še z upognjenim hrbtom in vratom. Tudi brez večje uporabe računalnika je bolečina v vratu navedena kot druga najpogostejša mišično-skeletna motnja.

Pomembno je, da ostanemo v **gibanju**. Idealno bi bilo, da s stola vstanemo vsake **pol ure**, zadostuje pa že, da nekajkrat med šolskim oziroma delovnim časom določiš **urnik hitrega raztezanja**. V nadaljevanju ti predstavljamo **preproste vaje**, ki obravnavajo različne dele telesa, lajšajo napetost in omogočajo popolno sproščenost.

1. KROŽENJE ROK

Pri delu za računalnikom pogosto spuščamo ramena. Ta vaja pomaga rešiti okorelost ramen in po nekaj časa ti bo spet pognala kri po žilah. Prav tako z vajo razgibaš tudi hrbet. Vajo začneš tako, da iztegneš roke na stran in krožiš z njimi. Delaj vedno večje kroge in po desetih sekundah zamenjaj smer kroženja.

2. KROŽENJE ZAPESTIJ

Celodnevno tipkanje povzroča okorelost zapestja in rok. Ta vaja pomaga, da zapestja ostanejo prožna. Vaja prav tako prepreči poškodbe, če jo izvajamo pred dvigovanjem uteži ali pred izvajanjem sklec. Pomembna je za ohranjanje močnih zapestij čez ves dan. Vajo izvajaj deset sekund in potem zamenjaj smer.

3. KROŽENJE Z BOKI

Ta vaja je odlična za preprečevanje okorelosti celotnega telesa. Samo vstani s stola, postavi noge v širino ramen in roke daj na bok ter kroži z boki. Po desetih sekundah zamenjaj smer.

4. KROŽENJE NOG

Če cel dan sediš za računalnikom, imaš zagotovo pokrčene ali prekrižane noge. Da bi se izognil krčem in slabemu pretoku krvi, je dobro, da sta obe nogi na tleh, neposredno pred tabo. Brez raztegovanja in premikanja nog te postanejo toge in izgubijo obseg gibanja. Ta vaja je namenjena hitrejšemu pretoku krvi po žilah in premikanju nog ter bokov. Začneš tako, da daš noge v širino ramen in roke na boke. Najprej dvigneš eno nogo, s katero začneš krožiti, in po desetih sekundah zamenjaš smer, nato pa enako storiš še z drugo nogo.

5. KROŽENJE GLEŽNJEV

Dolgotrajno sedenje lahko privede do pomanjkanja krvnega obtoka v gležnjih in stopalih, zaradi česar lahko otečejo. Čeprav večino časa med sedenjem ne pritiskaš na gležnje, to še ne pomeni, da ostanejo prožni in močni. Vaja ti pomaga ohranjati obseg gibanja, izvajaš jo lahko v različnih položajih. Samo vrti gležnje najprej v eno smer in po desetih sekundah še v drugo.

Avtor: Tilen Kemperle

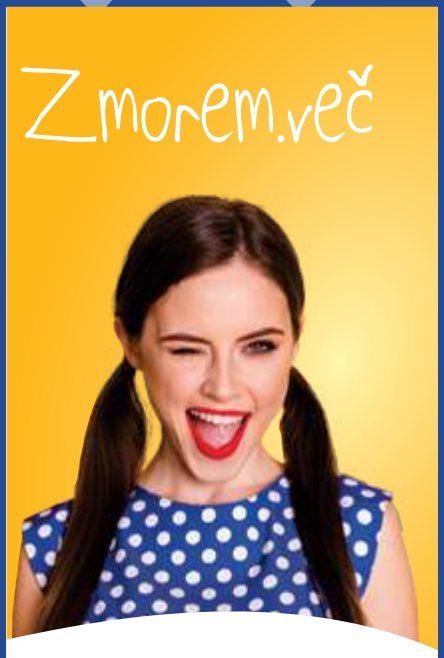

Prehransko dopolnilo

Floradix Epresat®
multivitaminski tonik

Dviguje energijo, krepi imunski sistem

- okusen tonik z izbranimi vitamini in izvlečkom ameriškega slamnika
- za otroke, starejše od 6 let, in odrasle
- priporočljiv ob večjih psihičnih in telesnih obremenitvah

Vitamini A, B_2, C in D prispevajo k delovanju imunskega sistema. Vitamini B_1, B_2, B_6, C in niacin prispevajo k sproščanju energije pri presnovi. Vitamini B_2, B_6 in C prispevajo k zmanjševanju utrujenosti in izčrpanosti, vitamini B_1, B_6, C in niacin pa k normalnemu psihološkemu delovanju.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

V lekarnah in spec. prodajalnah

floradix.si Dr. Gorkič

NAJBOLJŠI ZABAVIŠČNI PARKI V EVROPI!

Na večini družabnih iger je včasih pisalo, da so primerne za starost 3-99 let. To bi lahko veljalo tudi za obisk zabaviščnih parkov. Slovenci zabaviščnega parka v pravem pomenu besede še nimamo, je pa zato naša stara celina polna neverjetnih parkov in prizorišč, ki se lahko kosajo tudi s tistimi največjimi, ki jih praviloma najdemo v ZDA in Aziji. Le želimo si lahko, da kakšnega pravega orjaka dobimo v Sloveniji, do takrat pa si lahko ogledaš nekaj najbolj zanimivih, ki ti jih ponuja Evropa!

DISNEYLAND PARK, FRANCIJA

Edini evropski Disneyland leži dobrih 30 km vzhodno od Pariza, za obiskovalce so ga odprli leta 1992. Razprostira se na dobrih 56 hektarjih in velja za najbolj obiskan park v Evropi, letno naštejejo tudi več kot 10 milijonov obiskovalcev. Razdeljen je na 5 dežel z različnimi tematikami, ki so povezane z risanimi in pravljičnimi junaki. Med atrakcijami je tudi 7 vlakov smrti, bodo pa v parku na svoj račun najbolj prišli mlajši otroci, medtem ko je sosednji kompleks Walt Disney Studios bolj namenjen odrasli publiki. Ta je posvečen filmski in televizijski produkciji.

EUROPA-PARK, NEMČIJA

Ogromen kompleks parka, ki je drugi najbolj obiskan v Evropi, se razteza tik ob nemško-francoski meji v bližini Rusta. Največji nemški zabaviščni park je zrasel iz družinskega podjetja. Za obisk je privlačen tudi zaradi svojih detajlov. Znamenitosti so razporejene po tematskih območjih, ki predstavljajo evropske države, vsak obiskovalec pa bo v njem našel nekaj zase. Otroške atrakcije, 13 vlakov smrti, stalen šov program (kino, predstave na ledu, gledališče …), veliko restavracij. Park je povezan tudi s kampom in 6 tematskimi hoteli. Nedavno je svoja vrata odprl nov del parka, težko pričakovani vodni park Rulantica.

TIVOLI GARDENS, DANSKA

Zabaviščni park v osrčju danske prestolnice je drugi najstarejši zabaviščni park na svetu, odprli so ga leta 1843. Tivoli ima štiri vlake smrti, med njimi je najbolj znan leseni Rutschebanen iz leta 1914, eden najstarejših še delujočih lesenih vlakov smrti. Ob vlakih smrti obiskovalci uživajo še v vrsti drugih adrenalinskih atrakcij, sicer pa Tivoli deluje tudi kot eden osrednjih mestnih parkov in je pomembno prizorišče kulturnih in zabavnih dogodkov.

Avtor: Nika Vrabec

GARDALAND, ITALIJA

Zaradi bližine Italije ga Slovenci najraje obiščemo. Park najdemo v bližini Gardskega jezera. Ustanovljen je bil leta 1975, vsako leto pa privabi 3 milijone obiskovalcev. Razprostira se na območju 60 hektarjev in ponuja bogato kombinacijo atrakcij. Gardaland ponuja vodne atrakcije, vlakce smrti in nekatere aktivnosti za družine. Mednje spadata prašičja dežela Peppa in akademija Kung Fu Panda. V tematskem predelu lahko srečate maskoto Prezzemolo, zmaja, ki je star toliko kot park sam. Gardaland je v zadnjih letih razvil tudi dobro nastanitveno ponudbo.

PORTAVENTURA, ŠPANIJA

Ta zabaviščni park je del letovišča PortAventura World na katalonski obali blizu mesta Tarragona. Razdeljen je na šest tematskih območij – Sredozemlje, Divji zahod, Mehika, Kitajska, Polinezija in Sezamova ulica. Vsako od njih obiskovalcem ponuja vrsto atrakcij od vlakov smrti in vodnih atrakcij do predstav. Shambhala, eden od tamkajšnjih vlakov smrti, se lahko pohvali s kar tremi rekordi: ima najdaljši padec ter je najvišji in najhitrejši vlak smrti v Evropi, doseže namreč hitrost 134 kilometrov na uro.

Sigmund Freud University
Ljubljana

UJEMITE
vpisni rok
18.3.2023

Z delom na sebi
do poklica prihodnosti

Vabljeni k vpisu v
študijske programe

VPIS
2023/24

- **PSIHOLOGIJA**
  (1. in 2. bolonjska stopnja)
- **PSIHOTERAPEVTSKA ZNANOST**
  (1. in 2. bolonjska stopnja)
- **PSIHOTERAPEVTSKA PROPEDEVTIKA**
  (1-letni program)
- **SPECIALISTIČNI ŠTUDIJI PSIHOTERAPIJE**
  (4-letni programi različnih modalitet)

www.sfu-ljubljana.si | referat@sfu-ljubljana.si | +386 (0)1 425 44 33

NAJBOLJ PRIČAKOVANE IGRE 2023

Leto 2023 nam bo ponovno prineslo kar nekaj težko pričakovanih video iger, ki bi znale navdušiti oboževalce igričarskega sveta. Na seznamu je nekaj predelav, nekaj nadaljevanj in nekaj povsem novih iger, ki se bodo trudile za pridobitev novih uporabnikov. Katere so najbolj pričakovane igre leta 2023?

DEAD SPACE

Predelava survival-grozljivke iz leta 2008 je težko pričakovana. Predelana je na osnovi originalnih konceptov, a obogatena z novimi. Le kdo si ne želi ponovno streljati Nekromorfov, ki ti strežejo po življenju?

THE LEGEND OF ZELDA: TEARS OF THE KINGDOM

Le nekaj stvari je znanih o eni najbolj pričakovanih iger vseh časov. Neposredno nadaljevanje ene najbolj pomembnih iger naše (in vseh bivših) generacije naj bi prispelo maja letos. Za mnoge je veliko vprašanje to, ali bo Nintendo Switch tista konzola, ki bo »nosila« igro, ali bodo pri podjetju izdali novo, ki je še tesneje zavita v skrivnost?

SPIDER-MAN 2

Nič čudnega, da je na seznamu tudi Sonyjev hit. Marvelov Spider-Man je velika uspešnica zadnjih let in ena najbolj preigranih iger. Nadaljevanje bo zdaj združilo zgodbi Petra Parkerja in Milesa Moralesa, ki se bosta pomerila tudi proti Kravenu in Venomu. Igra naj bi izšla jeseni.

DIABLO IV

Pisalo se je leto 1997, ko je luč sveta oziroma pekla ugledal prvi Diablo. Izvzemši nekaj vmesnih naslovov sta dvojka in trojka izšla leta 2000 in 2012. Tako je minilo enajst let, da smo ponovno dobili Diablo IV kot samostojen naslov. Več odprtega sveta in še več peklenskih užitkov prihaja poleti.

HOGWARTS LEGACY

Videoigra iz sveta Harryja Potterja je bila že dvakrat na seznamu najbolj pričakovanih iger leta, zdaj pa smo jo (upamo, da res!) končno dočakali. Igralci si boste izbrali svoj lik in svojo hišo, preden začnete s študijem na Bradavičarki. Raziskuj deželo, odkrivaj fantazijska bitja in ustvari svojo zapuščino.

Avtor: Žiga Kastelic

STAR WARS JEDI: SURVIVOR

Cal Kestis se vrača pet let po dogodkih prve igre. Kaj več sploh ni vredno omeniti, saj bodo po igri segli tudi tisti, ki niso goreči oboževalci Vojne zvezd. Ali pač?

STREET FIGHTER 6

Čeprav se zdi, da so pretepaške videoigre v zatonu, je še vedno ena, ki lahko dokaže drugačno zgodbo. Po šestih letih se vrača Street Fighter, ki bo poskrbel za kar nekaj novitet, vrnil pa bo tudi Kena, Ryu in Chun-Li.

FINAL FANTASY XVI

Oboževalci franšize bodo letos prejeli še predelavo VII Rebirth, a vse oči so uperjene v novo podobo. Vse, kar smo dobili na vpogled, je sprožilo nekaj neodobravanja med največjimi oboževalci, a to je pri vsakem nadaljevanju že klasičen dogodek. Tudi to igro lahko pričakujemo poleti.

ŠE NEKAJ DRUGIH PRIČAKOVANIH IGER:

- Starfield
- Resident Evil 4
- Redfall
- Like a Dragon: Ishin
- Dead Island 2
- Suicide Squad: Kill the Justice League
- Final Fantasy VII Rebirth
- Alan Wake 2
- Assassin's Creed; Mirage

Kitajska restavracija NOVI ŠANGHAI
Kapiteljska 5, Ljubljana (Pri Pravni Fakulteti) | **T: 01 430 40 70** | **Odprto:** PON - PET: 11- 22h, SOB - NED: 12-22H

VSE O STEAM DECKU

Valvejev Steam Deck je prenosni igralni računalnik. Igralcem omogoča dostop do njihove knjižnice iger na platformi Steam in igranje z njo, ne da bi jim bilo treba uporabljati običajen osebni računalnik. Kaj pravzaprav je Steam Deck?

Avtor: Tilen Kemperle

KAJ JE STEAM DECK?

Valvejev Steam Deck uporablja SteamOS, Valvejev operacijski sistem, ki temelji na Linuxu. Izdelan je posebej za igranje iger prek storitve Steam in je videti kot Nintendo Switch, igralci pa ga lahko povežejo z monitorjem ali televizorjem ter nanj priključijo krmilnike, miške ali tipkovnice. Na njem je mogoče igrati igre, ki so bile ustvarjene za operacijski sistem Windows, z možnostjo prekinitve in nadaljevanja iger, podobno kot na drugih prenosnih igralnih napravah.

Prve prenosne naprave Steam Deck so bile izdane 25. februarja 2022. Njihova cena pa je 419, 549 in 679 evrov, odvisno od modela.

KAKŠNE SO SPECIFIKACIJE STEAM DECKA?

Steam Deck poganja procesor AMD APU, ki je kombinacija centralnega in grafičnega procesorja. Njegov procesor ima štiri jedra in osem niti s taktom od 2,4 GHz do 3,5 GHz.

Sistem ima tudi 16 GB pomnilnika RAM in 7-palčni zaslon LCD na dotik z ločljivostjo 1280 x 800. Zmogljivost shranjevanja podatkov se razlikuje glede na model.

Pri vseh paketih Steam Deck je mogoče pomnilnik nadgraditi s kartico MicroSD, vendar bodo kartice nalagale igre počasneje kot pomnilnik SSD.

Steam Deck ima tudi stereo zvočnike, 3,5-milimetrski priključek za priključitev slušalk, dvojne mikrofone, nanj pa so lahko naprave priključene prek USB-C ali Bluetooth. Priključiš ga lahko tudi z monitorjem in ga uporabljaš kot običajen igralni računalnik.

KAKO DOBRO DELUJE STEAM DECK?

Zmogljivost je odvisna od izbranih nastavitev in iger, ki jih igraš, vendar je Steam Deck znan po tem, da dobro poganja igre.

Nekatera poročila kažejo, da so igre tekle med 30 FPS in 60 FPS, odvisno od nastavitev kakovosti slike, brez upočasnitve.

KATERE IGRE SO ZDRUŽLJIVE S STEAM DECKOM?

Družba Valve redno posodablja seznam preverjenih iger, ki delujejo na Steam Decku. Čeprav lahko delujejo tudi druge igre, so najboljše igre za igranje na seznamu označene z zeleno kljukico.

Druge igre imajo lahko ob imenu rumeno oznako i, kar pomeni, da jih je mogoče igrati, vendar imajo nekatere težave. Veliko je tudi nepodprtih iger. Za nepodprte igre pa lahko namesto tega uporabiš storitve za pretakanje iger, kot je GeForce Now.

KAKO DOLGO ZDRŽI BATERIJA STEAM DECKA?

Kot pri vsaki prenosni napravi je tudi pri Steam Decku trajanje baterije odvisno od tega, kaj počneš s sistemom. Običajno bodo zahtevnejše igre s povečanimi grafičnimi nastavitvami hitreje porabile baterijo. Nekatere najnovejše igre lahko nudijo le 90 minut delovanja baterije, medtem ko lahko neodvisne igre z manjšimi zahtevami zdržijo od šest do sedem ur.

V povprečju pričakuj približno tri ure uporabe med polnjenji.

KATERO NAPRAVO STEAM DECK NAJ KUPIM?

Glavna razlika med paketi Steam Deck je v količini in vrsti pomnilnika. Na voljo je v treh različicah: 64 GB, 256 GB in 512 GB. Če igraš večje igre in jih želiš imeti pri roki, si priskrbi toliko pomnilnika, kolikor si ga lahko privoščiš. Druga prednost dveh različic z večjo zmogljivostjo je, da imata polprevodniške pogone, ki lahko zagotovijo hitrejše delovanje in čas nalaganja.

KJE LAHKO KUPIM PAKET STEAM DECK?

Paketi so na voljo neposredno pri proizvajalcu.

VODENE VADBE DVORANA VIŽMARJE BROD

V sklopu Športa Ljubljana so vodene vadbe na voljo v Fitnesu Tivoli, Fitnesu Vič (v Gimnastičnem centru Ljubljana) in v Dvorani Vižmarje Brod. Tukaj lahko obiščete vadbo Fit Mix, ki se izvaja ob torkih, sredah in petkih popoldan.

www.sport-ljubljana.si
041 600 941
fitnes@sport-ljubljana.si
Mestna občina Ljubljana
ŠPORT LJUBLJANA

KAKO SE ZAVAROVATI NA ZMENKU NA SLEPO?

Zmenki na spletu so danes v razcvetu – na takšen način se namreč ustvari največ razmerij. Vendar se moraš pred takšnim zmenkom vedno zavarovati, saj nikoli ne veš, kakšna je v resnici oseba, ki jo boš spoznal.

PREVERI SVOJ ZMENEK NA SPLETU

Preden potrdiš zmenek, je najbolje, da osebo poiščeš na Googlu in spremljaš njene profile na družbenih omrežjih. Če najdeš kar koli sumljivega, je bolje, da zmenek odpoveš, kot da se izpostavljaš nevarnosti.

IZBERI JAVNI KRAJ

Morda želiš iti za svoj prvi zmenek na miren in romantičen kraj, vendar se ti to lahko maščuje. Za prvo srečanje izberi kraj, kjer je veliko ljudi, ki ti bodo lahko priskočili na pomoč, če bo šlo kaj narobe.

VEDNO NEKOGA OBVESTI

Pred odhodom na srečanje vedno obvesti nekoga od bližnjih stikov o tem, kam greš. Za vsak primer, če bi te doletela nesreča. Tako bodo tvoji prijatelji ali družina vedeli, kje se nahajaš. Svojo lokacijo v živo tudi deli s svojimi sorodniki in pred njimi bežno omeni svoj zmenek.

SAM POSKRBI ZA PREVOZ

Prezgodaj je, da bi razkril, kje živiš. Na predvideno lokacijo pridi sam, uporabi javni prevoz ali se zapelji s taksijem.

NE IZMENJUJ OSEBNIH PODATKOV

To je tvoja prva osebna interakcija s fantom oziroma punco, zato ne moreš poznati njegovih namenov pri srečanju s teboj. Med pogovorom pazi na svoje besede in nikoli ne razkrivaj zasebnih informacij.

PAZI NA HRANO IN PIJAČO

Navadi se, da hrane in pijače nikjer ne puščaš brez nadzora. Prepričaj se, da si plačal račun in da ne ješ ničesar, kar ti ponudijo oziroma nisi naročil sam.

Svoje predmete, vključno z denarnico, mobilnim telefonom in ključi, imej ves čas pri sebi.

NAMESTI APLIKACIJO ZA VARNOST NA ZMENKIH

Več aplikacij na internetu zagotavlja, da boš na zmenku varen. Profili na aplikacijah se nenehno pregledujejo glede neprimerne vsebine in goljufivih dejavnosti.

Varnostna aplikacija Silent Beacon je obvezna oprema za zmenke na slepo. Omogoča ti, da osebe v sili ali svoje bližnje opozoriš prek različnih kanalov, vključno z besedilom, klicem, e-pošto ali potisnim obvestilom. V nujnih primerih lahko tudi pokličeš na številko 113. Sledijo lahko tudi tvoji lokaciji v realnem času na zemljevidu in v satelitskem pogledu.

Avtor: Tilen Kemperle

ALI SO LAHKO DINOZAVRI PLAVALI?

Desetletja so paleontologi dinozavre označevali za prebivalce kopnega, za prebivalce vode pa morske plazilce, krokodile in druge. A zgodba se je začela zapletati. Vse več je odkritij, ki nakazujejo na to, da so dinozavri plavali – zelo uspešno. Vprašanje je torej na mestu. Ali so dinozavri lahko plavali?

ŠTUDIJA SKORAJ ODGOVORILA NA POMEMBNO VPRAŠANJE

Študija, ki je bila objavljena v Communications Biology je za svoj temelj preiskala sorodnika velociraptorja. Natovenator polydontus je živel pred približno 68 milijoni let, veliko podobnosti pa si deli s pticami, ki se za hranjenje potapljajo pod vodo. Že njegovo ime pomeni plavajoči lovec z mnogimi zobmi. Glavna podobnost, ki je zdaj navdušila znanstvene kroge, so rebrne kosti.

Pri večini bitij se rebra razraščajo pod skoraj 90 odstotnim kotom. V modernih potapljajočih in plavajočih pticah, kot so pingvini in kormorani, pa se ta kot močno zmanjša. Rebra rastejo v kotu proti repu oziroma spodnjemu delu bitja. Taka rast reber pomaga pri premikanju skozi vodo oziroma plavanju.

Tudi predniki današnjih ptic, ki smo jih že omenili, so imeli tako postavitev reber. To sta bila predvsem ichtyornis in hesperornis. V preteklosti so bile že odprte debate o plavajočih dinozavrih, med katerimi je daleč najbolj priljubljena afera spinozaver.

Prav natovenator je tisti, ki v sebi skriva nekaj odgovorov na skrivnosti in vprašanja. »Natovenator posveti nekaj luči na diverziteto dinozavrov,« je povedala soavtorica študije Yuong-Nam Lee.

Nikakor pa natovenator ni »novo« odkritje. Korejsko-mongolska ekspedicija ga je našla leta 2008 v Mongoliji med svojo zgodovinsko najdbo več kot 200 fosilov. Našli so lobanjo, ki je imela dolg vrat in polno zob. »Nemudoma smo se zavedali, da smo našli nekaj pomembnega,« so povedali. Da je bilo bitje polvodno, in ne morsko, kaže tudi dejstvo, da je šlo za zelo malo bitje. V vodi tako ne bi uspelo biti pretirano dolgo, a to je prav tako eno od večjih vprašanj pri dinozavrih.

GOSTE KOSTI NAKAZUJEJO NA POTAPLJANJE

Današnji pingvini, nilski konji in nekaj drugih živali imajo goste kosti, ki jim pomagajo pri potapljanju. Tako je tudi pri barioniksih in spinozavridih, za katere vsak mesec ustvarijo novo študijo o njihovi povezavi z vodo. Četudi študija (za zdaj) še ne pojasni tega, ali so lahko dinozavri plavali, je to izredno zanimivo vprašanje. Prav tako je jasno nekaj. Študija jasno razkriva, da je natovenator odšel po povsem samosvoji evolucijski poti. »Čeprav si dromeozaver, še ne pomeni, da si bil povsem podoben velociraptorjem,« so povedali pri študiji. Pripadali so oziroma pripadajo isti družini, a so se prilagodili svojemu življenjskemu slogu. Med drugim tudi plavanju.

Avtor: Žiga Kastelic

POSTANI

diplomirana ekotehnologinja
diplomirani ekotehnolg

INFORMATIVNI DNEVI:
17. 2. 2022 ob 10.00 in 15.00
18. 2. 2022 ob 10.00

Trg mladosti 7 | Velenje | 03 898 64 10 | info@fvo.si | www.fvo.si

SOLATA NA DAN ODŽENE RAKA ČREVESJA STRAN?

Verjetno bi bilo zaman ponavljati, da so zelenjava, sadje in ostala rastlinska prehrana dobri za nas. Čeprav se pomena zdrave prehrane dobro zavedamo, zelenjavo večkrat izpustimo tudi takrat, ko vemo, da naš naslednji obrok ne bo pretirano zdrav.

Nova raziskava, ki jo je objavila medicinska revija BMC Medicine in je vključevala 79.952 moških ter 93.475 žensk, kaže na to, da lahko moški že z majhno spremembo prehranskih navad zmanjšajo možnost raka na debelem črevesju in danki.

Avtor: Blaž Šabeder

KAJ JE RAK NA DEBELEM ČREVESJU IN DANKI?

Po podatkih programa Svit je rak na debelem črevesju in danki četrti najpogostejši vzrok smrti zaradi raka v Sloveniji. Čeprav je ta bolezen v zgodnji fazi popolnoma ozdravljiva, se jo v večini primerov odkrije prepozno. V obdobju med letoma 2005 in 2009 so odkrili le 15 % raka na črevesju in danki v zgodnji fazi, kar se kaže v visoki umrljivosti.

Med dejavniki za povišano tveganje so med drugim tudi naše prehranske navade. Sladke pijače, predelano meso in hitra prehrana so razvade, ki v prekomernih količinah lahko povzročijo raka na debelem črevesju in danki.

KAJ KAŽE RAZISKAVA?

Kot so ugotovili v raziskavi, imajo moški, ki jedo več zelenjave, sadja, oreškov, stročnic, polnozrnatih izdelkov in semen, za 22 % manjšo verjetnost, da bodo zboleli s to boleznijo, kot tisti, ki jedo najmanj rastlinske prehrane.

Zanimivo je to, da raziskava pri ženskah te povezave ni ugotovila. Kot predvidevajo znanstveniki, imajo moški višjo stopnjo tveganja kot ženske, da bodo zboleli z rakom na debelem črevesju in danki, in je sprememba prehranjevalnih navad na bolj zdravo rastlinsko hrano povezana z zmanjšanjem tega tveganja.

Ženske v povprečju prav tako zaužijejo več rastlinske prehrane kot moški in vse kaže na to, da povečan vnos rastlinske prehrane stopnje tveganja pri ženskah ne zniža zato, ker je vnos že zadosten.

To morda pojasni, zakaj nas z zelenjavo povečini silijo mame, in ne očetje.

NAJ POSTANEM VEGETARIJANEC?

Popolnoma nobene potrebe ni, da se zavoljo preventive odpovemo mesnim izdelkom. Samo zmanjšanje uživanja mesa ne pomeni vedno, da bomo zato posegali po bolj zdravih živilih. Čeprav zelenjava, polnozrnati izdelki in žitarice zmanjšajo tveganje obolenja, ga rafinirana žita zvišujejo.

Program Svit svetuje, da uživamo hrano, ki je pretežno rastlinskega izvora, in čim manj rdečega mesa. Prav tako naj bomo zmerni pri uporabi predelanega mesa, se izogibamo sladkim pijačam, alkoholu in hitri prehrani. Za zdravje je pomembna tudi telesna aktivnost.

Naslednjič, ko boš s prijatelji po napornih predavanjih zavil v McDonald's na študentski meni, ne pozabi vzeti solate. Zdravje je le na prvem mestu.

SKRITA SPOROČILA, KI JIH JE NASA POSLALA NA LUNO

Avtor: Janko Šali

11. decembra se je na Zemljo vrnila misija Artemis 1. Cilj te rekordne in prelomne misije je bil postaviti temelje za nadaljnje raziskovanje našega bližnjega vesolja in vrnitev človeka na Luno. Dolgoročni načrt je zgraditi stalno bazo na Mesecu, ki bi bila odskočna deska za vse nadaljnje vesoljske odprave in raziskovanje.

ARTEMIS RAZKRIL NASINA SPOROČILA

Kratkoročni cilj misij Artemis je v prihodnjih dveh letih na Luno poslati žensko in ne-belo osebo. V vesolju bo tako končno zavladala enakopravnost spolov in ras, agencija Nasa pa se bo lahko pohvalila in morda celo dobila svoj igrani Netflix dokumentarec.

A to ni vse, s čimer Nasini strokovnjaki popestrijo svoje delo. Inženirji so že kar stereotipno znani po svojem specifičnem smislu za humor v obliki ugank in skritih sporočil. Da jih človek reši, mora poznati nekaj osnov matematike, kodiranja, binarnega številskega sistema, tudi glasbe in imeti veliko splošne razgledanosti. Takšna skrita sporočila oz. easter eggs je nosilo tudi vesoljsko plovilo Orion misije Artemis 1.

ORION JE NOSIL 5 SKRITIH SPOROČIL

Nova vodja Nasinega centra Johnson Space Center v Houstonu Kelly Humphries je razkrila, da je bilo na Orionu pet skrivnih sporočil: črne pike in črte med okni Oriona, rdeči ptič kardinal na desni, rumena nalepka z napisom CBAGF, črne in bele črte ob Nasinem logu ter številke desno od vrat. Na posnetkih in slikah lahko vidimo, da skrita sporočila sploh niso bila skrita, temveč ves čas na očeh javnosti.

CHARLIE V MORSEJEVI ABECEDI

Pike in črte med okni so zapis v Morsejevi abecedi. Ko ga dešifriramo dobimo besedo CHARLIE. To ime ima pri Nasi več pomenov. Lahko gre za Charlie Blackwell-Thompson, ki je vodila izstrelitev Artemisa 1. Mogoče gre za Charlieja Dukea, ki se je sprehodil po Luni v sklopu misije Appollo 16. Ali pa celo za Charlieja Browna, ameriškega stripovskega junaka in lastnika psa Snoopyja. Nasa tu prepušča interpretacijo bralcu, za ekipo Artemisa 1 pa je CHARLIE referenca na Charlieja Lundquista, od leta 2020 pokojnega vodje misije.

POKLON OBOŽEVALCU BEJZBOLA

Silhueta ptice kardinal je poklon Marku Geyerju, ki je bil direktor centra Johnson Space Center in vodja gradnje Oriona. Zakaj kardinal? Ker je bil Mark ogromen oboževalec bejzbolske ekipe St. Louis Cardinals.

Fly me to the moon kot pesem Franka Sinatre Napis CBAGF na rumeni nalepki predstavlja začetne tone pesmi Fly me to the Moon iz leta 1954. Ko je deset let pozneje pesem izvajal Frank Sinatra, je postala povezana z lunarnimi misijami Apollo. Pred vzletom Artemisa 1 so se inženirji celo posneli, kako odpojejo pesem.

BINARNI ZAPIS ZA NADALJEVANJE TRADICIJE MISIJ APOLLO

Bele in črne črte poleg Nasinega loga so dvojiški zapis števila 18. Zadnja misija na Luno je bila Apollo 17. Kot zanimivost: vrnitev Artemisa 1 na Zemljo se je zgodila točno 50 let po pristanku Apolla 17 na Luni, 11. decembra 1972.

POKLON DRŽAVAM, KI SO SODELOVALE V PROJEKTU

Zadnja uganka so števila 1, 31, 32, 33, 34, 39, 41, 43, 46, 47 in 49 ob Orionovih vratih. Predstavljajo klicne kode držav, ki so sodelovale pri izgradnji in izvedbi misije Artemis 1. To so ZDA in članice Evropske vesoljske agencije Nizozemska, Belgija, Francija, Španija, Italija, Švica, Avstrija, Švedska, Norveška in Nemčija.

printbox
BREZSKRBNO
TISKANJE DOKUMENTOV
Printbox ima vse, kar potrebuješ za tiskanje dokumentov: hiter tiskalnik, kakovosten papir, dovolj črnila, redno vzdrževanje in pomoč uporabnikom od 7h do 20h (pon - pet).
info@printbox.net printbox.net/sl/slovenija 080 820 000

KOSILO PO IZBIRI

Glavna jed, mali krompirček, mešana listnata solata, jabolko, 0,25 L vode

+

Jabolčna pita ali McSundae

BREZPLAČNO

0,5 € DOPLAČILA

Mala gazirana pijača

Študentske bone je mogoče unovčiti med 7.00 in 22.00 oz. skladno s poslovanjem vsake posamezne restavracije. Na voljo so tudi med 15. 7. in 15. 8. 2023. V restavracijah Lesce in Maribor Petrol nimajo študentskih bonov. Subvencionirana cena je 3,50 €, doplačilo študenta pa 3,00 €.

1. Naloži si aplikacijo
2. Skeniraj
3. Zbiraj točke zvestobe
4. Uživaj v slastnih nagradah

UJEMITE MORJE OKUSOV V NOVIH RIBJIH SOLATAH

DELAMARIS PREDSTAVLJA NOVO LINIJO VRHUNSKIH RIBJIH SOLAT, KI SO POLNOVREDEN, VISOKOKAKOVOSTEN IN PRIROČEN OBROK.

Več o izdelkih na delamaris.si

Delamaris®
- 1879 -
RIBIA SOLATA

KUPI RIBJE SOLATE V SPLETNI TRGOVINI

UPORABI KODO:

STUDENT15

Popust - 15% velja na celoten nakup. Popusti se ne seštevajo. Koda za popust je aktivna do 31.3.2023.

Delamaris d.o.o., Kal 1, 6257 Pivka